

SUDANSKA TRAVA

(Lat: *Sorghum sudanense* Pers., syn. *Sorghum vulgare* var. *sudanensis* Piper.; eng: Sudan grass; njem: Sudangras; fran: sorgho-soudan; rus: суданская трава)

- 1) **Rokovi sjetve:** Naknadna sjetva obavlja se do 10. juna, a postrna sjetva od 20. juna do sredine jula. Sjetva poslije 15. jula nema ekonomske opravdanosti, jer se ne može postići zadovoljavajući prinos i kvalitet krme.
- 2) **Razmak sjetve:** Za zelenu masu i sijeno sije se na rastojanje red od reda 15-20 cm. Za proizvodnju silažne mase sudanska trava se sije na međuredni razmak od 70 cm.
- 3) **Gustoća sklopa:** kod guste sjetve 90.000-120.000 biljaka/ha.
- 4) **Dubina sjetve:** 2-4 cm, što zavisi od tipa i vlažnosti zemljišta.
- 5) **Norma sjetve:** Norma sjetve kod uskoredne sjetve je 25-30 kg/ha. U postrnoj sjetvi ponekad je potrebno i do 40 kg/ha sjemena. U širokorednoj sjetvi norma sjetve iznosi oko 15 kg/ha sjemena.
- 6) **Način sjetve:** Mašinska sjetva.
- 7) **Sorte i hibridi:** NS Zora (Srbija), NS Srem (Srbija), Lahoma (USA), Sweet sudangrass (USA), Tiff (USA), Piper (USA), Orkan (Mađarska), Abetone (Italija), Minotauro (Italija), Mestana sudanka (Rusija), Sirius (Rumunija).
- 8) **Đubrenje:** Osnovno đubrenje 400 kg/ha NPK 15:15:15. Prihrana sa 150 kg/ha KAN 27%N se obavlja kada biljke imaju 5-6 listova ili visinu do 30 cm. Druga i treća prihrana se obavlja nakon košenja odnosno regeneracije drugog i trećeg otkosa sa 100 kg/ha KAN-a.
- 9) **Navodnjavanje:** Dobro reaguje na navodnjavanje. Navodnjava se po potrebi. Najkritičniji period za vodom je u toku drugog otkosa. Optimalna zalivna norma u tom periodu je 40-60 l/m². U toku vegetacije po jednom otkosu se može navodnjavati 1-2 puta.
- 10) **Ostale mjere njege:** Međuredna kultivacija kod širokoredne sjetve.
- 11) **Sredstva za zaštitu:** Za suzbijanje korova mogu se koristiti isti herbicidi kao u usjevu kukuruza, osim herbicida koji su namijenjeni za uništavanje divljeg sirka. Suzbijanje širokolisnih korova u usjevu sudanske trave može se vršiti sa hormonskim herbicidima na bazi 2,4 D koji se mogu primjenjivati do faze 3-4 lista u dozi od 2,5 l/ha.
- 12) **Namjena korišćenja:** Sudanska trava se koristi za ishranu stoke, a može se koristiti za spremanje silaže, sjenaže i sijena, kao i u vidu zelene mase.
- 13) **Vrijeme košenja:** Sudanska trava se za spremanje silaže kosi kada biljke formiraju metlice. U toku vegetacije mogu se ostvariti 2-4 otkosa u zavisnosti od vlažnosti zemljišta. Visina košenja sudanske trave treba da je 10-12 cm od zemlje, kako bi se biljke mogle brzo regenerisati. Nakon nicanja za prvo košenje dospjeva za oko 50 dana, nakon čega naredni otkos dospjeva za oko 40 dana.
- 14) **Mogući prinosi:** Zavisno od hibrida ili sorte u naknadnoj sjetvi 50-80 t/ha zelene mase ili 12-15 t/ha sijena. U postrnoj sjetvi prinosi se kreću 40-45 t/ha zelene mase ili 8-10 t/ha sijena.
- 15) **Napomena:** Pri đubrenju sudanske trave sa azotnim đubrivima treba biti oprezan jer ona sadrži glikozid durin čijom razgradnjom nastaje cijanovodonik koji je otrovan za domaće životinje. Od momenta prihrane do košenja sudanske trave treba da prođe najmanje 20 dana. Sudanska trava se ne bi smjela koristiti za ispašu dok ne dostigne visinu veću od 50 cm.